Comisión da Transparencia de Galicia

Visto o expediente 136/2026, o/a instrutor/a do procedemento formula a seguinte proposta de resolución para a súa aprobación, se procede, pola Comisión da Transparencia.

Asunto: Reclamación en materia de acceso á información pública
Expediente: 136/2026
Interesado: - - - - -- - -- - – -- - - - –- - -- - --- -
Organismo: Concello de Foz

ANTECEDENTES

Primeiro. O 23.3.2026 - - - - -- - -- - – -- - - - –- - -- - --- - interpuxo ante a Comisión da Transparencia de Galicia unha reclamación, ao amparo do disposto na disposición adicional quinta da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, contra a desestimación presunta da súa solicitude de acceso á información pública presentada o 15.2.2026 ante o Concello de Foz, relativa a diversa información contractual e económico - financeira.

Segundo. O 27.3.2026 a Comisión da Transparencia solicitou do Concello de Foz a remisión do expediente administrativo ao que deu lugar a solicitude do 15.2.2026, así como a emisión dun informe sobre a reclamación presentada.

Terceiro. Atendendo a este requirimento, o Concello de Foz remitiu a esta Comisión unha copia do expediente e da Resolución da Alcaldía que resolveu a solicitude de acceso formulada polo señor - - - - –- - -- - --- - o 15.2.2026, notificada o 7.4.2026.

FUNDAMENTOS XURÍDICOS

Primeiro. Competencia e normativa

O artigo 24.1 da Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia, acceso á

Comisión da Transparencia de Galicia

información pública e bo goberno (en diante, LTAIP), de carácter básico na súa práctica totalidade, establece que contra toda resolución expresa ou presunta en materia de acceso á información, poderá interpoñerse unha reclamación ante o Consello de Transparencia e Bo Goberno, con carácter potestativo e con carácter previo á súa impugnación en vía contencioso-administrativa.

A disposición adicional cuarta da LTAIP establece que a resolución da reclamación prevista no artigo 24 corresponderá, nos supostos de resolucións ditadas polas Administracións das Comunidades autónomas e o seu sector público, e polas entidades locais comprendidas no seu ámbito territorial, ao órgano independente que determinen as Comunidades Autónomas.

Pola súa banda, o artigo 28 da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno (en diante, LTBG), establece que contra toda resolución expresa ou presunta en materia de acceso á información pública, poderá interpoñerse unha reclamación ante a Comisión de Transparencia, correspondendo a este órgano a súa resolución, de acordo co disposto no artigo 33 da mesma lei.

Ademais, a disposición adicional quinta da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, tamén atribúe á Comisión da Transparencia de Galicia a resolución das reclamacións en materia de acceso pública, no suposto de resolucións ditadas polas entidades locais de - - — -- .

Segundo. Procedemento aplicable

O artigo 28.3 da citada LTBG establece que o procedemento de reclamación se axustará ao previsto nos números 2, 3, e 4 do artigo 24 da LTAIP.

Neste punto é importante considerar que o artigo 23.1 da LTAIP establece que as reclamacións en materia de acceso á información pública terán a consideración de substitutivas dos recursos administrativos, para os efectos do disposto no vixente artigo 112.2 da Lei 39/2015, do 1 de outubro do procedemento administrativo común

Comisión da Transparencia de Galicia

das administracións públicas (en diante, LPAC). Segundo este artigo 112.2 da LPAC:

> *"As leis poderán substituír o recurso de alzada, en supostos ou ámbitos sectoriais determinados, e cando a especificidade da materia así o xustifique, por outros procedementos de impugnación, reclamación, conciliación, mediación e arbitraxe, ante órganos colexiados ou comisións específicas non sometidas a instrucións xerárquicas, con respecto aos principios, garantías e prazos que a presente lei recoñece ás persoas e aos interesados en todo procedemento administrativo.*
>
> [...]".

A configuración legal das reclamacións en materia de acceso á información pública coma un recurso substitutivo do recurso de alzada, de carácter potestativo, así coma o teor do artigo 112.2 *in fine* da LPAC, determinan xa a aplicación das previsións da LPAC en materia de recursos administrativos ao procedemento destas reclamacións. Así se establece, de feito, no artigo 24.3 da LTAIP, segundo o cal "*A tramitación da reclamación axustarase ao disposto en materia de recursos na Lei 30/1992, de 26 de novembro, de Réxime Xurídico das Administracións Públicas e do Procedemento Administrativo Común*"[1].

Terceiro. Prazo para a interposición da reclamación

O artigo 24.2 da LTAIP prevé como "*A reclamación interporase no prazo dun mes a contar desde o día seguinte ao da notificación do acto impugnado ou desde o día seguinte a aquel en que se produzan os efectos do silencio administrativo*", debendo considerarse neste punto que, de acordo co artigo 20.4 da mesma lei, para o caso de falta de resolución das solicitudes en prazo, estas entenderanse desestimadas.

Pois ben, as previsións do artigo 24.2 da LTAIP entenderanse moduladas, no que

[1] A referencia á Lei 30/1992, do 26 de novembro, do réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, hoxe derrogada, debe entenderse realizada á LPAC.

Comisión da Transparencia de Galicia

atinxe ao prazo para a interposición das reclamacións nos supostos de desestimación presunta da solicitude, polo previsto no artigo 122.1 da LPAC que, ao regular o prazo para a interposición do recurso de alzada, establece que *"Se o acto non for expreso, o solicitante e outros posibles interesados poderán interpor recurso de alzada en calquera momento a partir do día seguinte a aquel en que, de acordo coa súa normativa específica, se produzan os efectos do silencio administrativo".* Respecto á inexistencia dun prazo preclusivo para reclamar contra as desestimacións presuntas en materia de acceso, tamén se pronunciou o Consejo de Transparencia y Buen Gobierno no Criterio interpretativo 1/2016, do 17 de febreiro.

Segundo resulta da documentación que consta no expediente, dende que a persoa interesada presentou o 15.2.2026 ante o Concello de Foz a súa solicitude de acceso, ata o 23.3.2026, data na que formulou reclamación ante esta Comisión, transcorreu máis do prazo dun mes co que conta a Administración para dar resposta á solicitude de acordo co artigo 20.1 da LTAIP.

Deste xeito, téndose xa producido á data da interposición da reclamación ante esta Comisión a desestimación presunta da solicitude de acceso, a reclamación debe entenderse presentada en prazo.

Cuarto. O dereito de acceso á información pública

A Constitución española establece no seu artigo 105.b) que a lei regulará o acceso da cidadanía aos arquivos e rexistros administrativos, agás no que afecte á seguridade e defensa do Estado, á pescuda dos delitos e á intimidade das persoas.

A este respecto a Sentenza do Tribunal Constitucional 164/2021, do 4 de outubro, indicou como este precepto non recolle unicamente un principio reitor da actuación das Administracións públicas, senón un auténtico dereito público subxectivo exercitable fronte a aquelas. Sinalou así a precitada sentenza:

«El art. 105 b) CE, encuadrado en el título IV, "Del Gobierno y de la Administración", incorpora

Comisión da Transparencia de Galicia

un principio objetivo rector de la actuación de las administraciones públicas (art. 103.1 CE), derivado de exigencias de democracia y transparencia, así como un derecho subjetivo de las personas, ejercitable frente a las administraciones, con sujetos, objeto y límites definidos en el propio precepto constitucional, que fue desarrollado inicialmente en los arts. 35 h) y 37 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común , y actualmente en la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno.

[...]

A la vista de lo expuesto, debe señalarse que el acceso a la información integra el contenido de un derecho público subjetivo ejercitable frente a la administración que, no siendo absoluto, solo puede ser limitado por motivos predeterminados en la ley, en virtud de una previa ponderación de los intereses en juego. De este modo, la posibilidad de limitar el acceso a la información no constituye una potestad discrecional de la administración».

No mesmo sentido pronunciouse o Tribunal Supremo nas Sentenzas do 7.2.2023, rec. 8005/2021, e do 21.4.2023, rec. 350/2022, salientando tamén este Tribunal nas Sentenzas do 29.5.2024, rec. 1262/2023, e do 11.9.2025, rec. 7878/2024, a estreita relación do dereito de acceso á información pública coa transparencia na actuación administrativa e o principio de boa administración recollido no artigo 41 da Carta de Dereitos Fundamentais da Unión Europea.

Tratándose, xa que logo, dun auténtico dereito subxectivo da cidadanía fronte ás Administracións públicas, o artigo 13.d) da LPAC recolleu, coma un dereito das persoas nas súas relacións con elas, "*o de acceso á información pública, arquivos e rexistros, de acordo co previsto na Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia, acceso á información pública e bo goberno e o resto do ordenamento xurídico*".

Como sinala a exposición de motivos da LTAIP, o acceso á información pública debe ser un dos eixos fundamentais da acción política pois "*só cando a acción dos responsables públicos se somete a escrutinio, cando los cidadáns poden coñecer como se toman as decisións que lles afectan, como se manexan os fondos públicos*

Comisión da Transparencia de Galicia

ou baixo que criterios actúan as nosas institucións poderemos falar do inicio dun proceso no que os poderes públicos comezan a responder a una sociedade que é crítica, esixente e que demanda participación dos poderes públicos".

Neste sentido o dereito de acceso á información pública vén atribuído a todas as persoas (artigos 12 da LTAIP e 24.1 da LTBG), sen que estas teñan a obriga de motivar a súa solicitude de acceso á información (artigos 17.3 da LTAIP e 26.4 da LTBG).

E, respecto do que ha de entenderse por "*información pública*" o artigo 24.1 da LTBG, seguindo o disposto no artigo 13 da LTAIP, a define coma os contidos ou documentos, calquera que sexa o seu formato o soporte, que obren en poder dalgún dos suxeitos incluídos no ámbito de aplicación da presente lei e que foran elaborados ou adquiridos no exercicio das súas funcións, engadindo que tamén considerarase información pública, a producida polas entidades que presten servizos públicos ou exerzan potestades administrativas, nos termos contemplados no artigo 4 da lei.

Deste xeito, a normativa de transparencia delimita o ámbito material do dereito a partir dun concepto amplo de información, que abrangue tanto documentos coma contidos específicos e se estende a todo tipo "formato ou soporte". Ao mesmo tempo, acouta o seu alcance, esixindo a concorrencia de dous requisitos que determinan a natureza "pública" da información, cales son: a) que se atopen "*en poder*" dalgún dos suxeitos obrigados, e b) que fosen elaboradas ou obtidas "*no exercicio das súas funcións*".

A amplitude no recoñecemento legal do dereito de acceso foi recoñecida na Sentenza do Tribunal Supremo do 16.10.2017, rec. 75/2017, segundo a cal:

> *"en la Ley 19/2013 queda reconocido el derecho de acceso a la información pública como un auténtico derecho público subjetivo, al establecer que "Todas las personas tienen derecho a acceder a la información pública, en los términos previstos en el artículo 105.b) de la Constitución Española, desarrollados por esta Ley "(artículo 12); que la Exposición de Motivos de la Ley configura de forma amplia ese derecho de acceso a la información pública, del que*

Comisión da Transparencia de Galicia

son titulares todas las personas, y que podrá ejercerse sin necesidad de motivar la solicitud; que este derecho solamente se verá limitado en aquellos casos en que así sea necesario por la propia naturaleza de la información -derivado de lo dispuesto en la Constitución Española- o por su entrada en conflicto con otros intereses protegidos; y, en fin, que, en todo caso, los límites previstos se aplicarán atendiendo a un test de daño (del interés que se salvaguarda con el límite) y de interés público en la divulgación (que en el caso concreto no prevalezca el interés público en la divulgación de la información) y de forma proporcionada y limitada por su objeto y finalidad".

Quinto.- Análise do expediente

A persoa interesada solicitou o 15.2.2026 ao Concello de Foz o acceso a diversa documentación contractual e económico – financeira.

Á data da presentación da reclamación ante esta Comisión, o Concello de Foz non ditara resolución no procedemento.

No entanto, á vista da documentación remitida a esta Comisión polo Concello, o 7.4.2026 a Alcaldía ditou unha resolución que foi notificada ao señor - - - - –- - -- - --- - , con posterioridade á presentación da reclamación que agora nos ocupa.

Neste punto é obrigado lembrar ao Concello de Foz que a observancia do prazo máximo de contestación ás solicitudes de información é un elemento esencial do dereito constitucional de acceso á información pública, tal e como se indica na exposición de motivos da LTAIP, ao manifestar que «*co obxecto de facilitar o exercicio do dereito de acceso á información pública a Lei establece un procedemento áxil, cun breve prazo de resposta*».

De acordo co anterior, procede estimar, por motivos formais, a reclamación presentada, ao non terse respectado o dereito da persoa interesada a obter unha resolución no prazo máximo legalmente establecido, o que a obrigou a interpoñer a reclamación que agora nos ocupa.

Comisión da Transparencia de Galicia

En todo caso, fronte á resolución expresa pola que se resolveu a súa solicitude, a persoa interesada, se así o considera, poderá presentar unha nova reclamación, co fin de que esta Comisión poida analizar a súa corrección e ditar a resolución que proceda en Dereito.

Con base nos feitos e fundamentos xurídicos anteriormente expresados, a Comisión da Transparencia, por unanimidade dos seus membros,

ACORDA

Único. Estimar, por motivos formais, a reclamación presentada o 23.3.2026 por - - - - - - - -- - - – -- - - - –- - -- - -- - contra a desestimación, por silencio administrativo, da súa solicitude de acceso presentada o 15.2.2026 ante o Concello de Foz.

Contra esta resolución que pon fin á vía administrativa unicamente cabe, en caso de desconformidade, interpoñer recurso contencioso-administrativo no prazo de dous meses, contados dende o día seguinte ao da notificación desta resolución, ante a Sala do Contencioso-administrativo do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia, de conformidade co previsto no artigo 10 da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa.

- - - -– - - -- - -- - - -- – , na data da sinatura.

- - - -- - -- - - - -- - - --

Presidente da Comisión da Transparencia